

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Številka: 012-5/2013

Ljubljana, 18. 2. 2019

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o aktivnostih za realizacijo zavez iz Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju glede dela posebne komisije in priprave meril in kriterijev za določitev delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o aktivnostih za realizacijo zavez iz Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju glede dela posebne komisije in priprave meril in kriterijev za določitev delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
- Generalni sekretariat Vlade RS.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Ksenija Klampfer, ministrica;
- Tilen Božič, državni sekretar;
- mag. Katja Rihar Bajuk, generalna direktorica Direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela;
- mag. Mitja Žihner, vodja sektorja.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

/

6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
/		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, 				

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Gradivo nima finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,

- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Pri pripravi gradiva ni potrebno sodelovanje javnosti.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

mag. Ksenija Klampfer
MINISTRICA

PRILOGA:

- Poročilo o aktivnostih za realizacijo zavez iz Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju glede dela posebne komisije in priprave meril in kriterijev za določitev delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Poročilo o aktivnostih za realizacijo zavez iz Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju glede dela posebne komisije in priprave meril in kriterijev za določitev delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje

Vlada Republike Slovenije je na 118. redni seji dne 19. 1. 2017 (sklep št. 10300-1/2017/3) naložila Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ), da pospeši aktivnosti glede realizacije zavez iz Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17 in 65/17; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2) glede dela posebne komisije in priprave meril in kriterijev za določitev delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje.

V nadaljevanju je podan kratek opis aktivnosti v zvezi s sprejemanjem Uredbe o merilih in kriterijih za ugotavljanje in določanje delovnih mest, za katera je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: Uredba), ki so bile izvedene po sprejetju ZPIZ-2. Gre za strokovno in tudi interesno (sindikati, delodajalci) izredno kompleksno tematiko, zato je postopek dolgotrajnejši.

S sklepom ministrice za delo z dne 25. 4. 2013, je bila imenovana delovna skupina za pripravo Uredbe, ki je med svojimi nalogami imela tudi pripravo meril in kriterijev poklicnega zavarovanja. V delovno skupino so vključeni predstavniki sindikatov, delodajalcev, izvajalcev in MDDSZ. Glede na korenite spremembe sistema poklicnega zavarovanja, se je delovna skupina v začetku osredotočila predvsem na vsebino pokojninskega načrta poklicnega zavarovanja, ki je bil odobren konec leta 2013.

Po odobritvi pokojninskega načrta poklicnega zavarovanja pa se je delovna skupina osredotočila na pripravo Uredbe. Pripravljen je bil osnutek Uredbe, vendar brez meril in kriterijev. Na MDDSZ menimo, da mora te določiti stroka. K sodelovanju je bila povabljen strokovnjakinja s področja medicine dela (dr. Metoda Dodič Fikfak iz Kliničnega inštituta za medicino dela, prometa in športa), ki je predlagala izvedbo epidemiološke analize vpliva obstoječih izpostavljenosti (poklicev, ki so vključeni v poklicno zavarovanje) na zdravje delavcev (bolniški stalež, umrljivost, hospitalizacija, invalidnosti itd.). Na podlagi analize pa bi se določila merila in kriteriji poklicnega zavarovanja. Z izvedbo analize so se socialni partnerji strinjali, vendar ta ni bila izvedena, saj je bilo s strani Informacijskega pooblaščenca ugotovljeno da ne obstaja pravna podlaga za združitev vseh bistvenih podatkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: ZPIZ), Kapitalske družbe d. d. (v nadaljnjem besedilu: KAD) in Nacionalnega inštituta za javno zdravje (v nadaljnjem besedilu: NIJZ) za izvedbo analize.

Neobstoj pravne podlage za združitev podatkov za izvedbo analize je bil eden od razlogov, zaradi katerega smo pristopili k spremembam ZPIZ-2. V letu 2015 so tako v okviru delovne skupine potekala pogajanja o spremembah ZPIZ-2, s katerimi smo želeli izboljšati sistem poklicnega zavarovanja. Konec leta 2015 je bil sprejet ZPIZ-2B, ki vsebuje pravne podlage za združitev podatkov za izvedbo analize.

Po sprejemu ZPIZ-2B so se pričele aktivnosti za pripravo Bele knjige o pokojninah. Ob tem pa smo se že sestajali z institucijami, ki bodo sodelovale pri izvedbi analize. Dogovorjeno je bilo, da bodo potrebni podatki ZPIZ, KAD in NIJZ združeni in anonimizirani ter tako pripravljene za izvedbo analize s strani Kliničnega inštituta za medicino dela, prometa in športa.

Epidemiološke analize za obstoječa delovna mesta poklicnega zavarovanja bo izvedena v okviru projekta *»PREMIK - Poklicno zavarovanje - razvoj enotnega modela zdravstvene analize glede na izpostavljenost in kategorijo delovnega mesta«*, ki je bil odobren v začetku aprila 2018.

V okviru epidemiološke analize za obstoječa delovna mesta poklicnega zavarovanja, so se posamezna delovna mesta, ki so si podobna po značilnostih in škodljivih vplivih, že združila v skupine delovnih mest, ki bodo predmet analize.

Pričakujemo, da bodo rezultati analize Kliničnega inštituta za medicino dela, prometa in športa znani do konca leta 2020. Po prejemu rezultatov pa se bodo nadaljevala pogajanja s socialnimi partnerji o dokončnem besedilu Uredbe s katero bodo določena merila in kriteriji poklicnega zavarovanja.

Na MDDSZ menimo, da je potrebno obveznost vključitve v poklicno zavarovanje vezati na objektivno določena merila in kriterije (npr. kot so umrljivost, bolniški stalež, invalidnost, hospitalizacija itd.).

Glede na to, da še nekaj časa ne bo rezultatov projekta PREMİK na podlagi katerih bi se lahko določila merila in kriteriji poklicnega zavarovanja, je bil na začetku leta 2019 s strani MDDSZ na delovni skupini podan predlog, da se pristopi k oblikovanju komisij iz 201. in 201.a člena na podlagi uredbe, ki bi urejala samo delovanje in financiranje komisij, brez meril in kriterijev poklicnega zavarovanja. S tem bi omogočilo njihovo takojšnje delovanje po zagotovitvi vseh potrebnih pravnih podlag za odločanje o delovnih mestih poklicnega zavarovanja.

Na MDDSZ tako potekajo aktivnosti za sprejem uredbe s katero se bo podrobneje uredilo delovanje in postopki, ki jih bosta vodili Komisija za določitev delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje (201. člen ZPIZ-2) in Komisija za ugotavljanje obstoja določenega delovnega mesta pri zavezancu (201.a člen ZPIZ-2).

Komisija za določitev delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje bo odločala na podlagi predloga za začetek postopka, ki ga lahko vložita reprezentativni sindikat ali združenje delodajalcev. Predlogu za začetek postopka bo morala biti predložena dokumentacija glede delovnega mesta (npr. organizacija dela, tehnologija, škodljivi vplivi in posledice dela, posebne zahteve in psihofizične omejitve, navedbe zakaj z ukrepi varnosti in zdravja pri delu ni bilo mogoče zmanjšati škodljivih vplivov,...). Glede vsakega delovnega mesta bo morala Komisija za določitev delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje pred svojo odločitvijo, pridobiti analizo posledic dela za zdravje zavarovancev na predlaganem delovnem mestu, mnenje o značilnostih vrste delovnega mesta (npr. delovno okolje, delovni proces, psihofizične obremenitve delovnega procesa in druge dejavniki) ter oceno, ali so bili izvedeni vsi potrebni ukrepi s področja varnosti in zdravja pri delu.